

Wat doen Nederlandse
verzekeraars tegen
klimaatverandering?

Wat doen Nederlandse verzekeraars tegen klimaatverandering?

In het kort

- De verzekeringssector kan een proactieve en belangrijke rol spelen bij het tegengaan van klimaatverandering
- Via de beleggingsportefeuille én de risico-acceptatie kunnen verzekeraars bijdragen aan de wereldwijde overgang naar net-zero broeikasgasemissies
- Gemeten naar de ClimateWise-principes voor verzekeringen maken Nederlandse verzekeraars vorderingen op het gebied van ESG-rapportage en duurzaamheid, maar ze blijven internationaal nog achter

Volgens de krantenkoppen hebben de meeste landen het “te druk” om hun klimaatwerk te maken. Dit is zelfs nog het geval aan de vooravond van de Conference of the Parties (COP) van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) van 2022 in Cairo²⁵. Dit is slecht nieuws voor ons allemaal. Het IPCC waarschuwt namelijk voor een “aanhoudende verkeerde verdeling van wereldwijd kapitaal”. Versnelde internationale samenwerking is nodig voor een eerlijke overgang naar een emissievrije of -arme wereldeconomie²⁶. Het goede nieuws is dat de verzekeringssector hier een belangrijke rol kan spelen – en de tijd dringt.

Meer dan een derde van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen is afkomstig van (weg)vervoer, bouw en veeteelt/landbouw²⁷. In deze sectoren kan de verzekeringssector een groot verschil maken - iedereen heeft immers een verzekering nodig. Daarnaast zijn verzekeraars nodig om nieuwe klimaat- en natuurvriendelijke ondernemingen te verzekeren en zo te

zorgen voor risicobeheersing tijdens de duurzaamheidstransitie²⁸. Verzekeraars hebben dus twee redenen om op te treden: enerzijds worden zij rechtstreeks getroffen door de verhoogde fysieke risico's die klimaatverandering met zich meebrengt (denk aan overstromingen), maar zij kunnen ook via hun verzekeringsactiviteiten en investeringen sectoren beïnvloeden die broeikasgassen uitstoten. Zo helpen ze om de economie CO₂-vrij te maken.

Maar hoe actief is de Nederlandse verzekeringssector op dit gebied? Diverse verzekeraars hebben een ESG-strategie strategie (Environmental - milieu, Social - sociaal, Governance – bestuur) geformuleerd. Maar in hoeverre is klimaatverandering, als onderdeel van de ESG-agenda van Nederlandse verzekeraars, opgenomen in de strategie en in hoeverre ondernemen zij daadwerkelijk actie? Om deze vragen te beantwoorden heeft Deloitte een analyse gemaakt van de getroffen klimaatmaatregelen van de Nederlandse verzekeringssector. Deze zijn afgezet tegen die van branchegenoten

wereldwijd. Hieronder presenteren we onze bevindingen op basis van openbare verslagen en interviews met betrokkenen uit de sector.

Welke maatregelen zijn nodig?

Wetgevers en andere overheidsinstellingen onderkennen de noodzaak van klimaatmaatregelen en van begeleiding van verzekeraars.

In de komende twee jaar breidt de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (EAVB) het toezicht op nieuwe risico's uit²⁹ en biedt begeleiding bij de praktische uitvoering van duurzame financiering³⁰.

In de praktijk betekent dit dat verzekeraars zich moeten voorbereiden op aanvullende informatieverschaffing; zij moeten hun ESG-gegevens beschikbaar stellen voor rapportage. Ook moeten zij erover nadenken hoe zij duurzaamheid verder in hun organisatie kunnen verankeren.

Ook de Europese Unie oefent druk

“In de komende twee jaar breidt de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (EAVB) het toezicht op nieuwe risico's uit en biedt begeleiding bij de praktische uitvoering van duurzame financiering”

“Meer dan een derde van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen is afkomstig van (weg)vervoer, bouw en veeteelt/landbouw”

uit via de Verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële sector (Sustainable Finance Disclosure Regulation - SFDR). Dit zijn de nu geldende regels die de transparantie op de markt voor duurzame beleggingsproducten moeten bevorderen. Verzekeraars zijn wettelijk verplicht om uitgebreide informatie te verstrekken over ESG-onderwerpen op entiteits- en productniveau³¹. In combinatie met de nieuwe EU-richtlijn Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) die vanaf 2025 van kracht zal zijn, betekent dit voor verzekeraars dat zij diep in hun ESG-gegevens moeten duiken³².

Door deze regelgeving druk moeten verzekeraars hun eigen CO₂-voetafdruk gedetailleerder bekijken. Zij moeten zowel scope 1 en 2 (eigen activiteiten en ingekochte producten) als scope 3 (ook wel indirecte emissies genoemd, dus die van klanten) bekend maken. Daarbij beschikken ze over twee belangrijke manieren om bij te dragen aan de wereldwijde overgang naar een emissievrije economie: hun beleggingsportefeuille én hun verzekeringspraktijk. Beide tellen namelijk mee voor scope 3-emissies.

De VN is onlangs enkele internationale samenwerkingen aangegaan met grote verzekeraars om beide manieren aan te pakken. De eerste is de Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA), die bestaat uit institutionele beleggers die streven naar net-zero broeikasgasemissies in hun beleggingsportefeuilles tegen 2050³³. De tweede is de Net Zero Insurance Alliance (NZIA). De leden van de NZIA hebben zich ertoe verbonden hun verzekerings- en herverzekeringportefeuilles tegen 2050 te hebben omgevormd tot net-zero broeikasgasemissies³⁴. Diverse

Nederlandse verzekeraars zijn al lid van de NZAOA en de NZIA.

In de bankensector zien we soortgelijke ontwikkelingen. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft een klimaatrisicostresstest van banken uitgevoerd³⁵ en de Europese Bankautoriteit (EBA) heeft definitieve, bindende normen bekendgemaakt voor de informatieverschaffing over ESG-risico's voor Europese banken³⁶. De doelstellingen van de NZAOA zijn even relevant voor banken als voor verzekeraars. Zij hebben ook hun eigen – ook door de VN geleide – Net-Zero Banking Alliance (NZBA) gevormd.

De financiële sector is dus actief op het gebied van ESG - op eigen initiatief of vanwege de steeds strengere regelgeving.

Een belangrijke maatstaf die moet worden vastgesteld is de CO₂-uitstoot waarvoor een individuele verzekeraar verantwoordelijkheid moet nemen. Het uitgangspunt voor de bijbehorende risicobeheersing én voor het herkennen van kansen, is een degelijke rapportage over de gefinancierde emissies. Het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) heeft in samenwerking met UNEP FI (United Nations Finance Initiative) een methodologie en aanpak ontwikkeld voor de sector, voor de beoordeling en rapportage over deze gefinancierde broeikasgasemissies³⁷.

Hoewel er al sinds de jaren zeventig wordt geschreven over klimaatverandering en de risico's daarvan, staan de ontwikkelingen binnen de verzekeringssector nog in de kinderschoenen. De bindende voorschriften zijn een goede stok achter de deur en er kan direct worden gestuurd op gerapporteerde emissiecijfers. Maar dit kan ook een valkuil zijn voor een sector

die van nature dol is op data. Hoe sturen we de emissiecijfers in de richting van een reëel economisch effect, zodat we de wereld kunnen behoeden voor catastrofale klimaatverandering?

Nemen Nederlandse verzekeraars wel de nodige maatregelen, en hoe presteren zij in vergelijking met internationale collega's? Om deze vragen te beantwoorden, hebben we gebruik gemaakt van een internationale referentiegroep die al vijf jaar op rij, sinds 2017, jaarlijks verslag uitbrengt over de vorderingen van de aangesloten verzekeraars op klimaatgebied.

Benchmark Nederlandse verzekeraars

Deloitte selecteerde zes toonaangevende Nederlandse verzekeraars en analyseerde hoe de klimaatmaatregelen waarover zij rapporteren, zich verhouden tot de gerapporteerde en gewaarborgde vooruitgang van de referentiegroep ten opzichte van de ClimateWise principes voor verzekeringen. ClimateWise is onderdeel van het Cambridge Institute for Sustainability Leadership (CISL). Het heeft een raamwerk geformuleerd dat aansluit op de TCFD (Taskforce on Climate-related Financial Disclosure). Hiermee kunnen de scores van verzekeraars worden gemeten, vergeleken en beoordeeld³⁸. De principes en bijbehorende scores bieden inzichten in de klimaatreis van Nederlandse verzekeraars. Na de benchmarkanalyse heeft Deloitte vertegenwoordigers van de geselecteerde verzekeraars geïnterviewd om de resultaten te presenteren en de bevindingen te bespreken.

Op de volgende pagina zetten we de belangrijkste bevindingen van deze kleine benchmark uiteen. Het figuur op de volgende pagina toont de gemiddelde score van de Nederlandse verzekeraars

in vergelijking met hun internationale collega's. Vijf van de zes onderzochte verzekeraars hebben vergelijkbare scores, maar één scoorde het laagst op alle principes. Sommige verzekeraars hebben dus meer werk te doen dan andere.

1 – Wees verantwoordelijk: Geef aan wat u doet aan klimaatverandering, waarom u dat doet en wie verantwoordelijk is (vergelijkbaar met financieel en breder risicobeheer).

De Nederlandse verzekeraars scoorden relatief laag op dit principe. Verzekeraars kunnen meer verantwoording afleggen door middel van een krachtig bestuur, en door informatieverschaffing waarin hun verantwoordelijkheden op de niveaus van de raad van toezicht, de raad van bestuur en daaronder duidelijk zijn vastgelegd. De raad van bestuur moet regelmatig worden geïnformeerd, en het moet duidelijk zijn wat de capaciteiten en verantwoordelijkheden zijn op uitvoerend en bestuurlijk niveau.

2 – Zorg ervoor dat besluiten over het bedrijfsbeheer op het klimaat zijn

gebaseerd: Neem klimaatgerelateerde kwesties duidelijk op in de strategieën van de organisatie, de risicobereidheid en de investeringen; wees expliciet in welke klimaatrisico's u als verzekeraar loopt en welke prestatie maatstaven u gebruikt, en waarom.

Nederlandse verzekeraars scoren hier relatief goed. Ze denken op basis van hun managementverslagen echt na over hun bredere ESG-strategie. Verbeterpunten zijn de bedrijfsweerbaarheid op de lange termijn en klimaatstresstests van het bedrijfsportfolio. Die maken bijvoorbeeld duidelijk welke bedrijfsonderdelen, producten en risicoportfolio's kwetsbaar zijn voor welk klimaatgerelateerd risico, welke invloed deze inzichten hebben op de strategie, of de productportefeuille klimaatbestendig is, of de verzekeraar zich moet richten op nieuwe KPI's, en hoe de financiële planning en herverzekeringsplanning zullen moeten veranderen.

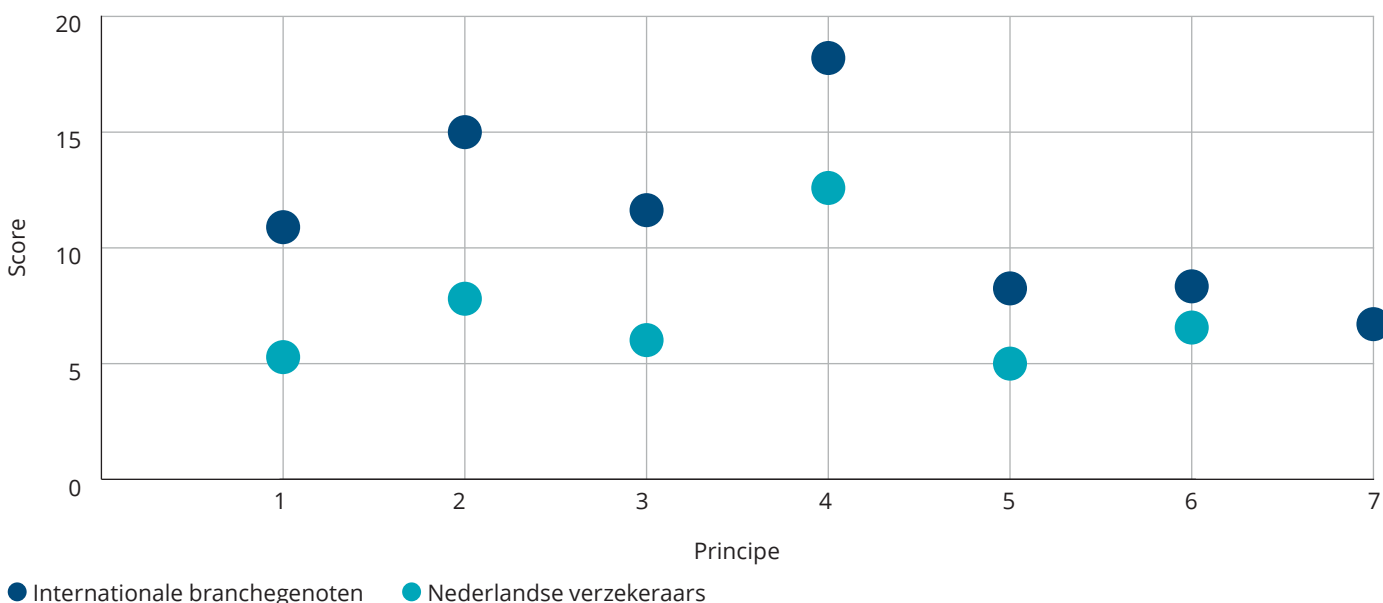
3 – Neem het voortouw bij het vaststellen, begrijpen en beheren van

klimaatrisico's: De wereld verandert en dat geldt ook voor de risico's die u in kaart wilt brengen, dus zorg ervoor dat u up-to-date blijft.

De Nederlandse verzekeraars kregen voor dit principe een lage score. Aansluiting bij allianties zoals de NZIA en de NZAOA is een duidelijk signaal van betrokkenheid en leiderschap. Een ander signaal is het ontwikkelen van nieuwe verzekeringsproducten. Het is belangrijk dat verzekeraars laten zien hoe zij klimaatgerelateerde risico's identificeren en welke prioriteit zij daaraan geven na beoordeling. Daarnaast moeten ze opvolging geven aan de resultaten van hun plannen: wat was het effect van de acties van vorig jaar? Zijn de risicomodellen nog actueel en relevant in de context van de verwachte klimaatverandering?

4 – Verminder het milieueffect van de bedrijfsactiviteiten: Breng uw eigen huis op orde door uw scope 1- en 2-emissies te verminderen en uw scope 3-impact proactief te beïnvloeden.

ClimateWise Benchmark

Het ClimateWise-benchmarkonderzoek vergelijkt Nederlandse verzekeraars met de internationale collega's. Nederlandse verzekeraars bevinden zich in een eerder stadium van ESG-volwassenheid. De Nederlandse verzekeraars werden niet beoordeeld op principe 7.

Nederlandse verzekeraars scoren relatief goed als het gaat om hun inspanningen om hun milieueffecten te verminderen. Het langdurig berekenen en bijhouden van de CO₂-uitstoot door het voorbeeld van PCAF te volgen, biedt inzicht in het milieueffect van een organisatie. Daarnaast is het essentieel om uit te leggen hoe deze cijfers tot stand zijn gekomen, regelmatig te rapporteren en het verhaal achter deze emissies te vertellen, zodat duidelijk wordt wat het startpunt was en welke weg de organisatie inslaat.

5 – Beïnvloed de publieke beleidsvorming: De overheid en de publieke sector zijn van essentieel belang om het omslagpunt te helpen bereiken; er zijn verdere maatregelen nodig om de voor beleidsverschuivingen benodigde belanghebbenden bijeen te brengen.

Dit is het derde principe waar Nederlandse verzekeraars nog meer werk te doen hebben, maar dat geldt ook voor hun internationale collega's. Er wordt als collectief al veel gedaan via het Verbond van Verzekeraars, maar Nederlandse verzekeraars kunnen meer doen door belanghebbenden beter te informeren over klimaatrisico's. Het overwegen van openbare en gezamenlijke sectoroverschrijdende partnerinspanningen (mogelijk met verzekerde klanten of investeerders) om beleid en opinie te beïnvloeden, kan helpen om echt invloed uit te oefenen en het omslagpunt naar net-zero te bevorderen.

6 – Ondersteun het klimaatbewustzijn van onze klanten/cliënten: Onderschat uw invloed niet. Wees luid en trots, want verzekeraars doen meer dan in het openbaar wordt gedeeld.

Veel Nederlandse verzekeraars zouden veel mondiger kunnen zijn over de organisaties waarmee zij samenwerken en waarom ze dat doen. Verzekeraars onderhouden veel sociaaleconomische banden. Het is belangrijk dat zij over klimaataangelegenheden te spreken met al hun relaties, van klanten tot aannemers. Dit vergroot namelijk het klimaatbewustzijn

en de inspanningen in de hele samenleving. Op basis van ideeën van internationale collega's en lokale klimaatleiders kunnen zij hun klanten helpen hun eigen risicobeoordelingen uit te voeren. De persoonlijke relatie die klanten met hun verzekeraar hebben, kan voor hen – en voor de verzekeraar – zeer waardevol zijn als zij hun voorbereiding op en weerbaarheid tegen klimaatrisico's verbeteren.

7 – Verbeter de rapportage

Deloitte heeft de Nederlandse verzekeraars niet beoordeeld op dit principe, omdat er voor deze organisaties geen eerdere ClimateWise-rapportage beschikbaar is. Verbeterde rapportage betekent dat verzekeraars op de hoogte blijven van hun ontwikkelingen, hun vooruitgang bekend kunnen maken en open zijn over waar ze zich bevinden in hun reis. En er is veel ruimte voor groei. Zoals een van de geïnterviewden van het benchmarkonderzoek opmerkte: *“Onze score zou lager moeten zijn, er is nog zo veel te doen.”*

Hoe nu verder?

Nederlandse verzekeraars maken vorderingen met hun bredere inspanningen op het gebied van ESG-rapportage en duurzaamheid, maar moeten nog wel keuzes maken op basis van materialiteit. Waar in het portfolio kan de verzekeraar een verschil maken en hoe kan dit worden gebruikt voor maatschappelijke thema's? Een pensioenaanbieder zou zich bijvoorbeeld in de communicatie met klanten meer kunnen richten op de maatschappelijke thema's en de inspanningen voor CO₂-reductie via het vermogensbeheer. Een schadeverzekeraar kan ervoor kiezen zich te concentreren op het al dan niet accepteren van bepaalde verzekeringen. Het is onvermijdelijk dat verzekeraars voor een aantal dilemma's komen te staan.

Er is leiderschap nodig om te erkennen dat de gemaakte keuzes sommige belanghebbenden kunnen teleurstellen.

De prioriteitstelling maakt ook duidelijk waarin niet moet worden geïnvesteerd, met mogelijke negatieve effecten.

Onze geïnterviewden erkenden dat ze vooruitgang boeken, maar de weg is lang en er is nog veel te doen voordat ze net-zero bereiken in hun activa- en verzekeringsportefeuilles.

Veel initiatieven kunnen begeleiding bieden, maar verzekeraars beschikken misschien niet allemaal over de middelen om van alle ontwikkelingen op de hoogte te blijven. Wat helpt, zijn partnerschappen en samenwerkingsverbanden, zoals met Het Verbond van Verzekeraars. Een meer strategische benadering van de bedrijfsactiviteiten, gericht op materialiteit en de toekomst, is cruciaal. Een beperking tot het afvinken van verplichtingen uit de regelgeving brengt alleen maar kosten met zich mee en levert weinig voordeel op voor de organisatie en de belanghebbenden.

Afhankelijk van het stadium van volwassenheid met betrekking tot het klimaat en de bredere ESG-agenda van de organisatie, kunnen verzekeraars de volgende stappen overwegen:

- 1. Bewustzijn vergroten en investeren in leren** – zorg dat leidinggevend en werknemers beter begrijpen waarom aandacht voor ESG belangrijk is, hoe dit de organisatie ten goede komt en hoe werknemers kunnen bijdragen aan de ESG-agenda.
- 2. Materialiteit beoordelen en focus bepalen** – bepaal waar de organisatie een verschil kan maken en hoe dit onderdeel kan zijn van de bedrijfsactiviteiten, en bepaal het ambitieniveau.
- 3. Een eigen unieke ESG-portfolio ontwikkelen** – identificeer initiatieven die u helpen om de ambitie en gewenste marktpositie te realiseren.
- 4. Organiseer rond de eigen ambitie** – zet een praktische organisatiestructuur op die de soms moeilijke besluitvorming ondersteunt en die het toezicht op de vooruitgang vergemakkelijkt.

Vergeleken met de branchegenoten van ClimateWise zijn de Nederlandse

verzekeraars over het algemeen in een eerder stadium van volwassenheid als het gaat om klimaatmaatregelen. Zoals we tijdens dit benchmarkonderzoek hebben vastgesteld, zijn de bredere beleidsmaatregelen en reacties op ESG-gebied nog niet volledig verankerd in de organisatie. Ook is nog niet voldoende duidelijk hoe deze maatregelen en reacties zich verhouden tot de activiteiten van een verzekeraar vanuit het oogpunt van de CO₂-voetafdruk en de gevolgen voor de belanghebbenden. Duidelijke beleidslijnen en risicomodellen, gekoppeld

aan de algemene CO₂-prestaties van de organisatie, zijn belangrijk voor een net-zero beleggings- en verzekeringsportefeuille.

Het ontbreken van een sterke verankering van het ESG-beleid in de organisatie leidt tot onzekerheid. Dit kan vervolgens weer zorgen voor bezorgdheid over de algemene duurzaamheid van de verzekeringsmarkt, die klimaatmaatregelen op de Nederlandse verzekeringsmarkt afremt. Zo zijn er zorgen over klantenbinding en over acties van concurrenten die de bedrijven

van "first-movers" kunnen schaden. Werken aan sectorale antwoorden met belanghebbenden, in de vorm van een praktisch klimaatconvenant, zou die zorgen kunnen wegnemen. We zitten tenslotte allemaal in hetzelfde schuitje.

Om de overgang te versnellen en tijdig aan alle regelgeving te voldoen, is het belangrijk de kennis over ESG-onderwerpen in de hele organisatie snel te vergroten en te investeren in opleiding en ontwikkeling.

Verantwoordelijkheid van de verzekeraar bij de overgang naar net-zero emissie

- Verzekeraars moeten nadenken over de overgang producten en toekomstige producten die zij hun (huidige en nieuwe) klanten kunnen aanbieden en die de overgang naar een net-zero maatschappij en -economie ondersteunen.
- Verzekeraars moeten hun modellen evalueren, met name wat betreft de potentiële impact en waarschijnlijkheid van extreme gebeurtenissen, die samen met het klimaat snel veranderen.
- Verzekeraars kunnen helpen bij de overgang naar een net-zero economie door niet-duurzame risico's te ontmoedigen via hun verzekeringen.

“Een strategische benadering van de bedrijfsactiviteiten, gericht op materialiteit en de toekomst, is cruciaal”

Tijdslijn voor de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

REIKWEIDTE	EU NFRD			
	FY2020	FY2021	FY2022	FY2023
	<p>Ondernemingen met meer dan 500 werknemers - 11.000 sinds 2014 actieve ondernemingen in de EU</p>			
Rapportage-eisen	<ul style="list-style-type: none"> • Eu richtlijn voor niet-financiële rapportage 	<ul style="list-style-type: none"> • EU NFRD • EU-taxonomie* Rapportage over mate waarin activiteiten bijdragen aan beperking van/aanpassing aan klimaatverandering • Alleen toetsbaarheid 	<ul style="list-style-type: none"> • EU NFRD • Rapportage over toetsbaarheid aan en overeenstemming met EU-taxonomie met betrekking tot eerste twee doelstellingen 	<ul style="list-style-type: none"> • EU NFRD • Rapportage van toetsbaarheid aan en overeenstemming met EU-taxonomie met betrekking tot eerste twee doelstellingen plus rapportage van toetsbaarheid aan en overeenstemming met EU-taxonomie met betrekking tot overige vier milieudoelstellingen**: 1. Bescherming van water(leven) 2. Transitie naar circulaire economie 3. Voorkomen van vervuiling 4. Bescherming van biodiversiteit
Vorm	Jaarverslag (NL)	Jaarverslag (NL)	Jaarverslag (NL)	Jaarverslag (NL)
Zekerheidsverschaffing	indien wettelijk vereist	indien wettelijk vereist	indien wettelijk vereist	indien wettelijk vereist

REIKWEIDTE	Alle beursgenoteerde en grote bedrijven die 2 van 3 drempelwaardes overschrijden		
	<ul style="list-style-type: none"> • Balanstotaal > 20 mln • Netto-omzet > 40 mln • Gemiddeld > 250 werknemers in verslagjaar <p>~ 50.000 bedrijven in de EU</p>		
Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)			
FY2026 (beursgenoteerde) MKB's rapporteren volgens vereenvoudigde eisen (verslag verschijnt in 2027)		FY2025 (verslag verschijnt in 2026) grote niet-beursgenoteerde ondernemingen (zie drempelwaardes hierboven)	FY2026 (beursgenoteerde) MKB's rapporteren volgens vereenvoudigde eisen (verslag verschijnt in 2027)
Rapportage-eisen	<ul style="list-style-type: none"> • Bindende rapportage-eisen van de EU t.a.v. duurzaamheid (milieu, maatschappij en goed bestuur), te ontwikkelen door de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG): • Bedrijfsmodel en strategie in lijn gebracht met het doel om vóór 2050 klimaatneutraliteit te bereiken (met inachtneming van de hele waardeketen) • (Op wetenschap gebaseerde) doelstellingen en voortgangsmeting • Rol van de administratieve, leidinggevende en toezichhoudende instanties • Beleid • Belangrijkste negatieve invloeden, mate van blootstelling aan kolen-/olie-/gasactiviteiten • Belangrijkste risico's inclusief afhankelijkheden en wijze van risicobeheersing • Hoe gerapporteerde informatie is verkregen • Kwalitatieve, kwantitatieve, toekomstgerichte en terugblikkende informatie die betrekking heeft op de korte en (middel) lange termijn • Tweeledig rapportageperspectief, gericht op zowel de gevolgen van duurzaamheidsontwikkelingen voor de eigen bedrijfsvoering als op de externe gevolgen van de bedrijfsactiviteiten voor mens en milieu • Informatie over de waardeketen van de onderneming, inclusief de eigen bedrijfsvoering, producten & diensten, zakelijke relaties en toeleveringsketen • Rapportages met betrekking tot de EU-taxonomie (zoals in 2022 uiteengezet) • De eerste tranche rapportage-eisen worden op 30-04-2023 gepubliceerd (sectorneutrale rapportage-eisen) • De tweede tranche rapportage-eisen worden vóór 01-01-2024 gepubliceerd (sectorspecifieke rapportage-eisen, te beginnen met eisen voor hoogrisicosectoren) 		
	<p>Ondernemingen dienen alle door ESRS vereiste en van toepassing zijnde informatieverstrekkingen te rapporteren binnen herkenbare delen van het bestuursverslag, te weten de 'Duurzaamheidsverklaringen'. Ondernemingen mogen hierin ook extra informatie verstrekken met duidelijke verwijzing naar lokale wetgeving of algemeen aanvaarde toetsingskaders.</p> <p>Verplichte digitale rapportage (geen duidelijke boetes bij niet-rapportage voor ondernemingen van buiten de EU, behalve kennisgeving)</p>		
Vorm			
Zekerheids-verschaffing	<p>Ondernemingen zijn verplicht (beperkte) zekerheid te verschaffen t.a.v. gerapporteerde informatie. De beperkte zekerheidseis zal 6 jaar na invoering van CSRD overgaan naar het verplicht verschaffen van redelijke zekerheid</p>		

* Alle op door de EU gereguleerde beurzen genoteerde ondernemingen, met uitzondering van beursgenoteerde micro-ondernemingen

**De tijdstip voor implementatie en het eerste verslagjaar m.b.t. bijdrage aan vier resterende doelstellingen moet nog officieel bevestigd worden

Voetnoten

Wat doen Nederlandse verzekeraars tegen klimaatverandering?

- 25 [What Are National Plans to Fight Climate Change Ahead of COP27 - Bloomberg](#)
- 26 [PCC_AR6_WGIII_SPM.pdf](#)
- 27 [Emissions by sector - Our World in Data](#)
- 28 [The insurance industry and net zero: Great power, great responsibility | Deloitte Netherlands](#)
- 29 [EIOPA publishes its Supervisory Convergence Plan for 2022 | Eiopa \(europa.eu\)](#)
- 30 [EIOPA consults on the application guidance on climate change risk scenarios in the ORSA | Eiopa \(europa.eu\)](#)
- 31 [SFDR - EUROSIF](#)
- 32 [New EU Corporate Sustainability Reporting Directive | Deloitte Netherlands](#)
- 33 [UN-convened Net-Zero Asset Owner Alliance – United Nations Environment – Finance Initiative \(unepfi.org\)](#)
- 34 [Net-Zero Insurance Alliance – United Nations Environment – Finance Initiative \(unepfi.org\)](#)
- 35 [Banks must sharpen their focus on climate risk, ECB supervisory stress test shows \(europa.eu\)](#)
- 36 [EBA publishes binding standards on Pillar 3 disclosures on ESG risks | European Banking Authority \(europa.eu\)](#)
- 37 [PCAF: Enabling financial institutions to assess greenhouse gas emissions | PCAF \(carbonaccountingfinancials.com\)](#)
- 38 [Disclosure – The ClimateWise Principles | Cambridge Institute for Sustainability Leadership](#)

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte provides industry-leading audit and assurance, tax and legal, consulting, financial advisory, and risk advisory services to nearly 90% of the Fortune Global 500® and thousands of private companies. Our professionals deliver measurable and lasting results that help reinforce public trust in capital markets, enable clients to transform and thrive, and lead the way toward a stronger economy, a more equitable society and a sustainable world. Building on its 175-plus year history, Deloitte spans more than 150 countries and territories. Learn how Deloitte’s more than 345,000 people worldwide make an impact that matters at www.deloitte.com.

This communication contains general information only, and none of DTTL, its global network of member firms or their related entities is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte organization shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2022. For information, contact Deloitte Netherlands.

Designed and produced by CoRe Creative Services RITM01177883